ఈవారం కథ

బూడిద మూటలు

కో.రా

లచ్చుమయ్య భోజనం చేసి, చుట్ట చుట్టుకుంటూ కూర్చున్నాడు. ఆయన భార్య భర్తవంక చూస్తూ, "మీ మేనమామ భార్య రత్తమ్మకు ఎందుకో యింత పిసినారితనం" అంది.

లచ్చుమయ్య కన్నెత్తి కూడా చూడలేదు. "తింటానికి రెండెకరాల పొలం వుంది". "వుంటానికి చక్కని లోగిలి వుంది. వెనకమాల తినేవాళ్లెవరూ లేరు. హాయిగా బ్రతకాలంటే, ఆమెగారికి బాధగా వుంటుంది"

లచ్చుమయ్య కన్నెత్తి భార్యవంక చూశాడు. కాని మాట్లాడలేదు.

"ఇందాక ఎండనబడి చెమటలు కక్కుతూ, మీరొస్తున్నారా? ఆమెగారు గూడెపు బుడ్డాళ్లతో పోటీపడి, పేడపోగడుతోంది. మీ కంటపడితే, మీరేం తిడతారో నని నందు చివర చింత చెట్టు చాటుకు తప్పుకుంది."

లచ్చుమయ్య భార్యవంక చూడకుండా "అయిపోయిందా? ఇంకా చెప్పాల్సింది వుందా?" అన్నాడు. ఆమె తత్తరపడిపోయి "నాకెందుకు లెండి! మీమేనమామ భార్య అని చెప్పాను" అంది.

రత్తమ్మ పిసినారితనం లచ్చుమయ్యకు తెలుసు. ఆమెగొడవ తనకెందుకని వూరుకున్నాడు.

రత్తమ్మ సామాన్య పిసినారికాదు. వీర పిసినారి, రాత్రిపూట దీపం పెడితే, కిరసనాయిలు ఖర్చని, చీకటిలోనే అన్నం తింటుంది. ప్రక్కయిళ్లవాళ్లు పిండివంటలు చేసుకుంటే, "పొదుపు లేని సంసారం పొగచూరిపోతుంది." అని గొణుగుతుంది. పొరుగింటికి చుట్టాలొస్తే ఆమెకుకంపరంగా వుంటుంది. "చుట్టాలున్నయిళ్లు సురుసుకుపోతుంది." అనంటుంది. అలా అని ఆమెకు అసూయలేదు. చేయిఆడింపులేదు. తాను మాత్రం కంచంలో అన్నంపెట్టుకుని, ఉప్పుగల్లు వేసుకుని మజ్జిగతో తృప్తిగా తింటుంది. ఐనా, ఏనాడూ ఆమెకు జబ్బుచేయలేదు. జ్వరం రాలేదు. తలనొప్పి ఎరగదు. మందు మాత్ర మింగలేదు. రాయిలా బ్రతుకుతోంది. ఆవూళ్లో డాబా కట్టుకుంటూ, కరైతు తురకపాలెంనుండి, వడ్రంగం పనీ వాళ్లను పిలిపించాడు. రత్తమ్మ నడిగి, ఆమె యింటి వసారాలో శాల్తీలు చేయిస్తున్నాడు. వడ్రంగులలో సలీమ్ ఖాన్ మంచి పనికారి. బాగా కష్టపడి పనిచేస్తాడు. కానీ సంసారం నడవటం కష్టంగా వుంది. నలుగురు బేగంలతో, యింటినిండా దోసకాయలాంటి సంతానంతో, సలీమ్ ఖాన్ సతమతమైపోతున్నాడు.

సలీమ్ పనులు చేస్తుంటే, రత్తమ్మ పక్కడి ప్రక్కన కూర్చొని, చూస్తుండేది. చెక్క పట్టిన తుక్కంతా గంపలో కెత్తి, "రత్తమ్మగార్! ఇది మీరూ దాసూకుంటే వానాకాలం పనికివస్తుంది" అన్నాడు. రత్తమ్మ మురిసిపోతూ "మాబాబే! మా మనుమనే! అయిన వాళ్లకన్నా నువ్వే నయం. నా మంచికోరి, సాయంచేస్తున్నావు" అంది. సలీమ్ ఆమెనుఅంచనా వేసుకుంటూ, "ఈ సాయం గీయంఏముంది? రత్తమ్మగారు మీరు పెద్దవార్. మా తల్లిలాంటి" అన్నాడు.

ఆమాటకు రత్తమ్మ మురిసిపోయింది. సలీమ్ఖాన్ నెమ్మదిగా కోటలో పాగవేశాడు. అతను చెప్పే ప్రతి మాటా ఆమెకు నచ్చేది. తనక్షేమం కోరి మంచి మాటలు చెపుతున్నాడని అనుకునేది. అతని పనిమీద, నిజాయితీ మీదా ఆమెకు నమ్మకం కుదిరింది.

ఒక రోజు రత్తమ్మ పల్లిక తీసుకుని ఇంటి వెనుక బయలుదేరింది. పొలానుండి వస్తున్న లచ్చుమయ్యను ఆమె చూడలేదు. గేదెల వెనుక వంగి, పేడను పల్లికి పోగడుతోంది. లేచి నిలబడేసరికి ఎదురుగా లచ్చుమయ్య కన్పించాడు. ఆమె,భయం భయంగానిల్చుంది. లచ్చుమయ్యకు బాగా కోపం వచ్చింది. కళ్లెర్రచేసి, "నీకేంలోటయిందని పేడపల్లిక పట్టుక బయలుదేరావు? ఈ ఆవమోట్లు యిట్లాకనిపించావో, తర్వాత తెలుస్తుంది" అని వెళ్లిపోయాడు.

రత్తమ్మ పల్లిక పట్టుకోవటం మానేసింది. సలీమ్ ఖాన్‌కు మంచి అవకాశం దొరికింది.

"అదేంటి, రత్తమ్మగార్! బజారు అందరిదీనా లేక పోతే ఒక్కరిదీనా? అయ్యయ్యయ్యయ్యో! అల్లా మీద వట్టేసుక చెపుతున్నా, ఆయనగార్కి అంతా కోపం వచ్చింది! యా అల్లా! యా అల్లా!!" అన్నాడు. రత్తమ్మ కళ్లుతుడుచుకుని, ముక్కు చీదింది. "కావాల్సినంత బలగం వుంది. ఏంలాభం! నా అతీగతీ ఎవరికీ

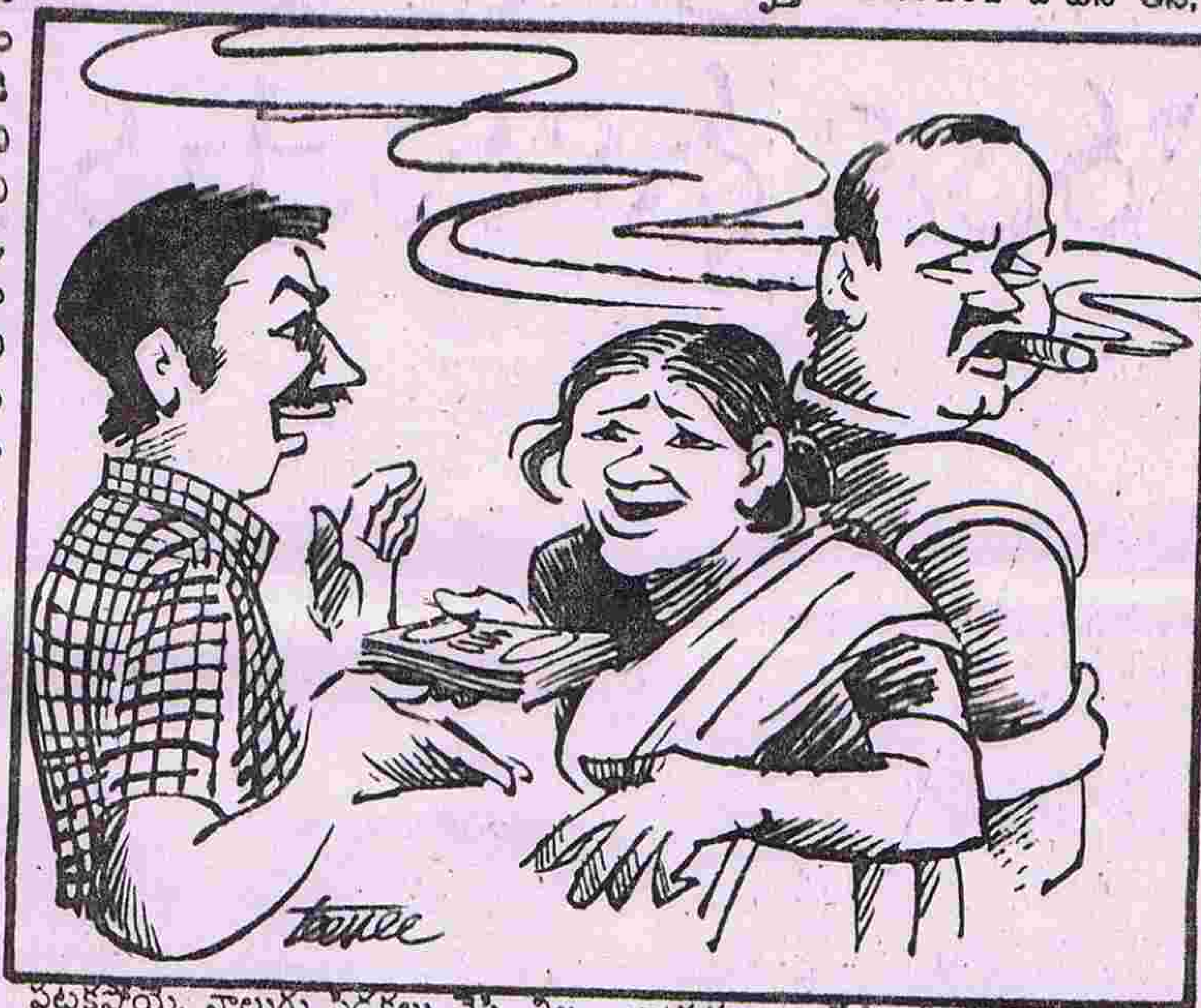

పట్టకపోయె. నాలుగు పిడకలు చేసి, నిల బెట్టుకుంటే, వానాకాలం పొయిలోకి పనికొస్తాయనుకున్నా" అంది.

"వూరుకోండి రత్తమ్మగార్! నేను చిత్రిక పట్టినది కొంత యిస్తాను. సంచీలో వేసి, మూతికట్టి పెడతాను. వానాకాలం సరిపోతుంది" అన్నాడు.

రత్తమ్మ ఆనందపడిపోయింది.

సలీమ్ నెమ్మదిగాఅడిగాడు. "మామ్మగార్! పదిరూపాయలుంటే చేబదులు యివ్వండి. వారం తిర్గాకుండా ఒక రూపాయి కల్పియిస్తా."

రత్తమ్మ అప్పుయిచ్చింది. అన్నమాట ప్రకారం సలీమ్ వడ్డీతో తిరిగి యిచ్చి వేశాడు.

రత్తమ్మ సంతోషంతో పొంగిపోయింది. ఇంట్లోకి వెళ్లి పదకొండోరూపాయిని కళ్ళ కద్దుకుని, ముద్దు పెట్టుకుంది.

పదిరోజులు పోయాక, ఎవరూ లేనప్పుడు సలీం అప్పు అడిగాడు. రెండు వందల వరకు పరపతి పెంచకున్నాడు. మూడు నెలలకు ముప్పై రూపాయలు వడ్డీ యిస్తానన్నాడు. ఆమె అప్పు యిచ్చింది.

సలీమ్ఖాన్‌కు పనివెంట పనికుదిరింది, ఆ వూళ్లోనే. రత్తమ్మ వసారాలోనే పనిచేస్తున్నాడు. అదను చూసుకుని "రత్తమ్మగార్! మీకూ రెండువందలా అర్వై రూపాయలూ యివ్వాలి, ఇంకా రెండువందలా నలభైరూపాయలూ యిస్తే ఐదువందలూ అవుతుంది. నెలకూ వంద రూపాయలా వడ్డీయిస్తా, జల్దీ బాకీ తీర్చి వేస్తా." అని అడిగాడు. ఆమె మురిసిపోతూ అడిగినంత యిచ్చింది.

సలీమ్ ఖాన్ చాలా తెలివైనవాడు. లౌకికుడు. పరపతి పెంచుకుంటూ, పదివేలు చేశాడు. బంగారం తాకట్టు పెట్టి మరికొంత తీసుకున్నాడు.

త్వరగా సంపాదన పెరిగిపోతున్నందుకు రత్తమ్మ ఆనందంతో నిద్రపోలేక పోతోంది. రాత్రిపూట, చీకట్లో, ఎలిసెమీద గుడ్డలమూటలో దాచిన తనఖా వస్తువులను తడుముకునేది. తన పోయిన భర్త ఆప్యాయంగా తన చేతిని తాకినట్లుగా ఆమె అనుభూతిని పొందేది. ఆ నగలు మెళ్లో వేసుకునేది. తన భర్త వళ్లంతా నిమురుతూ, సరసాలాడుతున్నట్లు భావించేది. తృప్తిగా ఆనందించి వాటిని తీసి, జాగ్రత్తగా దాచేది. "సలీమ్ డబ్బివ్వకపోయినా పరవాలేదు. ఇవ్వవలసిన దానికి నాలుగు రెట్లు కుదవపెట్టాడు. వీడి జిమ్మడ! మంచి వాడు! అనుకునేది. "వీడి కడుపుడక! సంపాదనకు మంచి దోవ చూపాడు." అని ముచ్చట పడేది.

లచ్చుమయ్యకు సలీంఖాన్ బాగా తెలుసు. అతను ఊబిలాంటివాడని ఆయన నమ్మకం. "పిచ్చిది! రత్తమ్మనేం బుట్టలోవేస్తాడో" నని ఆయన ఆరాలు తీశాడు. వ్యవహారం పసిగట్టాడు. ఒక రోజు సలీమ్‌ను నిలవేసి అడిగాడు. "రత్తమ్మకు ఆముదం రాశావా? యారా సలీమ్! ఇట్లాంటి పనుల్లో నువ్వు మంచి మొనగాడివే!".

సలీమ్ సలామ్‌చేసి "నాదీ పేద్దా కుటుంబం లచ్చుమయ్యా! సాబ్. మీరు దయగలవారు. మీరు అన్నాది ఏదీలేదు."

"రత్తమ్మ మాచుట్టం. అది వట్టి పిసినారిది. దానికొంపతీయమాక."

ఇది జరిగిన వారం రోజులకు, సలీమ్ ఖాన్ ఏదో వంక పెట్టి సామాన్లు తీసుకు పోయాడు. ఆ వూళ్లో కొత్త పనులు ఒప్పుకోలేదు. రావటం మానేశాడు. జబ్బు చేసి రావటం లేదని కబురు పెట్టాడు. పొరుగూరిలో పనిచేస్తున్నాడని తెల్సింది. ఐనా బంగారు వస్తువులు మదుపులో వుండగా వాడెక్కడకు పోతాడని రత్తమ్మ ధైర్యంగావుంది. నాలుగు నెలలు దాటాయి. ఆమెకు అనుమానం కలిగింది. ఆ ఊళ్లో లచ్చుమయ్యనే ఆమె నమ్మేది. తనను తిట్టినా లచ్చుమయ్య చాలా మంచివాడని ఆమె నమ్మకం. జడుస్తూనే, ఒక చీకటిచాటున,లచ్చుమయ్య యింటికి వచ్చి జరిగిందంతా చెప్పింది. నగల మూట విప్పిచూపించింది.

"ఇంతకూ నీకెంతరావాలి?" లచ్చుమయ్య అడిగాడు?

అయిదు వేల దాకా రావాలి. ఆమె భయపడుతూచెప్పింది.

"వడ్డీ వదిలేయి. నగదుగా ఎంత యిచ్చావు?"

ఆమెకూడ బలుక్కుంది" మూడు వేల ఆరువందల ముప్ఫయి రెండు రూపాయల ఎనిమిదణాలు"

"ఎనిమిదణాలేమిటి?"

"రెండుతడవలు రోటివచ్చడి చేయించుకెళ్లాడు"

లచ్చుమయ్య నగలమూట విప్పి చూశాడు. అవి రంగుతరిగివున్నాయి. పరిశీలించి "ఇవి బంగారు నగలని ఎవరు చెప్పారు?" అని అడిగాడు

"సలీమబ్బాయి చెప్పాడు."

"వీటికెంతిచ్చావు?"

"వేయి రూపాయలు"

"ఇంతకూ మొత్తం ఎంతిచ్చావు?"

"అవ్వో మూడువేల ఆరువందల ముప్ఫయి రెండున్నర. ఇదోవెయ్యి."

లచ్చుమయ్య ఆ నగలను విసిరి దూరంగా పారేశాడు. ఆమె ఖంగారు పడిపోయింది.

"బంగారాన్ని అట్లావేస్తే ..." అంటూ లేచింది.

లచ్చుమయ్య కోపంగా అరిచాడు. "కదలకుండా కూర్చో. కదిలావా కాళ్లి రగగొడతా" అన్నాడు. రత్తమ్మ లచ్చుమయ్య ముఖంవంక చూసి, భయపడింది. తలతిప్పి, విసరి వేసిన నగలవంక జాలిగా చూస్తోంది.

"ఇవి బంగారుపు నగలు కావు. గిల్టునగలు" ఉరుములా ఆయన చెప్పాడు. ఆమెకు గుండెఆగినంత పనయింది. నోరు తెరిచి అలాగే చూస్తూ కూర్చుంది.

"నీ దెవసానికి, ఏనాడన్నా కమ్మని కూర వండుకొని, కడుపునిండా తిని చచ్చావా? మా పెదమామ బ్రతికుండగా, ఆయన్నేమన్నా సుఖపెట్టి చచ్చావా? ఏనాడన్నా తలకు నూనెరాసుకుని, మంచి చీర కట్టుకున్నావా? చివరకా తురకాడివలలో పడ్డావు. ఆడిచ్చేదీలేదు. నువ్వు వసూలు చేసుకునేదీలేదు" అన్నాడు.

ఆమె బావురుమంది.

లచ్చుమయ్య రత్తమ్మవంక కాసేపు చూసి,

"బిగ్గరగా ఏడవమాక నలుగురూ పోగయితే నిన్నే తిడతారు" అన్నాడు.

రత్తమ్మ నోట్లో గుడ్డ పెట్టుకుని కుళ్లికుళ్లి ఏడ్చింది.

"ముందా యేడుపు మాని, నేచెప్పేది విను"

ఆయన గద్దించాడు.

"నువ్వెట్టాగూ ఆడబ్బు అనుభవించలేవు. రెండు బూడిద మూటలు కట్టి దాచుకో. ఈ గిల్టునగలమూట వాటిమధ్య వుంచుకో. అవన్నీ ఒక లక్షరూపాయలనుకుని, పూజచేసుకో నీకు డబ్బున్నా, పోయినా ఒకటే. దాని ఉపయోగం నీకు లేదు. ఆ పిల్లలు గలవాడైనా యిద్దరు పెళ్లాల్తో కొంతైనా సుఖపడ్తాడు. చాలు" అని లేచిపోయాడు.

రెండు బూడిద మూటలని ఎందుకు చెప్పాడో ఆమెకు అర్థం కాలేదు. ఆమె ఆ చీకట్లో, గోడకానుకొని, అలాగే కూర్చుండిపోయింది.